

ÜNSPED GÜMRÜK MÜŞAVİRLİĞİ

GÜMRÜK İŞLEMLERİNDE TANINAN AVANTAJLAR

9 HAZİRAN 2020

SUNUM AKIŞI

1. Bölüm

Uzlaşma

2. Bölüm

İdare

3. Bölüm

Yargı

1. BÖLÜM

BAŞVURU

- **4458 GK_244** Gümrük idarelerince düzenlenen **tahakkuk veya ceza kararı için** uzlaşma başvurusu yapılabilir.
- Uzlaşmanın kapsamın yer alan alacaklar şunlardır.
  - a) İthalat esnasında yapılan **tahakkuklar**,
  - b) Beyan sahibi tarafından yapılan bildirim veya idarece yapılan tespit sonucunda **ek tahakkuklar**,
  - c) İdari **para cezaları**.
- Uzlaşmada **vergi tahakkukunun veya cezanın yerindeliği** önemli değildir.

SÜRELER

- Uzlaşma talebi, henüz **itiraz başvurusu yapılmamış veya itiraz edilmiş olmakla birlikte itirazı henüz sonuçlandırılmamış gümrük vergileri ve idari para cezaları** için, tebliğ tarihinden itibaren **15 gün içinde** yapılır.
- **İtiraz aşamasında uzlaşma hakkı** 6.11.2019 tarihli 7190 sayılı Kanunla getirilmiştir.
- Uzlaşma talebinde bulunulması hâlinde, **itiraz veya dava açma süresi durur**, uzlaşmanın vaki olmaması veya **temin edilememesi hâlinde süre kaldığı yerden işlemeye başlar**.
- Sürenin bitimine **5 günden az kalmış olması hâlinde süre 5 güne tamamlanır**.

UZLAŞMA GÖRÜŞMELERİ

- Uzlaşmalar, **750.000 TL üzeri merkez ve altı ise bölge gümrük uzlaşma komisyonları** tarafından yürütülür.
- Gümrük uzlaşma komisyonlarının **çalışmaları gizlidir.**
- Uzlaşmaların usul ve esasları **Gümrük Uzlaşma Yönetmeliği'nde** düzenlenmiştir.

UZLAŞMANIN SONUÇLARI

- **Uzlaşma tutanakları kesin** olup gereği idarece derhal yerine getirilir.
- Vergi yükümlüsü veya ceza muhatabı, üzerinde uzlaşılan ve tutanakla tespit olunan hususlar hakkında **dava açamaz ve hiçbir mercie şikâyetle bulunamaz.**
- Uzlaşılan gümrük vergileri ve cezalar, uzlaşma tutanağının tebliğinden itibaren **bir ay içinde ödenir.**
- Uzlaşılan vergilere ilişkin **gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihten uzlaşma tutanağının imzalandığı tarihe kadar geçen süre için gecikme faizi** uygulanır.
- Uzlaşılan cezalar hakkında **ayrıca peşin ödeme indiriminden yararlanılamaz.**

UZLAŞMAYA KONU ALACAKLAR

- **Uzlaşmaya konu vergi ve mali yükler:**
- Gümrük Vergisi,
  - İlave Gümrük Vergisi,
  - Tek ve Maktu Vergi,
  - Dampinge Karşı Vergi,
  - Sübvansiyona Karşı Telafi Edici Vergi,
  - Katma Değer Vergisi,
  - Özel Tüketim Vergisi,
  - Ek Mali Yükümlülük,
  - Toplu Konut Fonu,
  - Tütün Fonu,
  - Ek Fon,
  - Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu,
  - Çevre Katkı Payı,
  - İhracat esnasında tahsil edilen Telafi Edici Vergi,
  - TRT Bandrol Ücreti,
- olmak üzere 17 kamu alacağıdır.

UZLAŞMAYA KONU CEZALAR

➤ **Uzlaşmaya konu para cezaları:**

- 4458 sayılı Gümrük Kanununun 234, 235, 236, 237, 238, 239, 241,
  - 2976 sayılı Dış Ticaretin Düzenlenmesine Hakkında Kanunun 4,
  - 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 51,
  - 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 16,
- maddelerinde düzenlenen idari para cezaları uzlaşmaya konu olabilirler.

➤ **Uzlaşma talebi, yükümlüye tebliğ edilen alacakların tamamı için yapılabileceği gibi vergiler veya cezaların tür itibariyle bir kısmı için de yapılabilir.**

UZLAŞMAYA KONU OLAMAYACAKLAR

- Gümrük vergilerinin matrahına giren, ancak aslı **gümrük idarelerince takip ve tahsil edilmeyen vergi** ve benzeri mali yükler uzlaşmaya konu edilemez.
- Aynı tür **vergi veya cezanın bir kısmı** için uzlaşma talebinde bulunulamaz.
- **Tahsilat aşamasına** gelen kamu alacakları uzlaşmaya konu edilemez.
- 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda yer alan **kaçakçılık suçları** uzlaşma kapsamında değildir.
- Eşyanın **mülkiyetinin kamuya geçirilmesine** ilişkin **kararlar** uzlaşmaya konu edilmez. Ancak, **mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verilen eşya ile ilgili gümrük vergileri ve para cezaları** uzlaşmaya konu edilebilir.
- **Uzlaşmanın gerçekleşmemesi ve uzlaşşı sağlanamaması** hâlinde yeniden uzlaşma talebinde bulunulamaz.

2. BÖLÜM

- **4458 GK_179/1** Tasfiyelik hale gelen eşyanın, **ihale ilanının yayımlandığı veya perakende satış kararının alındığı tarihe kadar**, gümrük idaresine başvurularak bir gümrük rejimine tabi tutulması veya gümrük bölgesi dışına yeniden ihracı istenebilir.
- Bunun için eşyanın döviz cinsinden **CIF değerinin %1'i**, bu uygulamadan **ikinci kez yararlanmak istenmesi hâlinde ise CIF değerinin %3'ü** oranında bir tutarın ödenmesi gerekir.
- Başvurunun, eşyanın **ihale ilanı yayımlandıktan veya perakende satış kararı alındıktan sonra ve satışının gerçekleşmesinden önce yapılması hâlinde CIF değerinin %10'u** oranında bir tutarın ödenmesi gerekir.

VERGİLERİN GERİ VERİLMESİ VE KALDIRILMASI

- **4458 GK_211** Kanunen ödenmemeleri gerektiği halde ödenmiş olduğu belirlenen gümrük vergileri geri verilir.
- Kanunen tahakkuk ettirilmemeleri gerektiği halde tahakkuk ettirilen gümrük vergileri kaldırılır.
- Gümrük vergileri, yükümlüye tebliğ edilmesi ve ilgilinin **üç yıl içinde gümrük idaresine müracaatı** üzerine geri verilir veya kaldırılır.
- **4458 GK_212** Beyannamenin iptal edilmesi halinde ödenmiş gümrük vergileri talep üzerine geri verilir.

CEZALARIN GERİ VERİLMESİ VE KALDIRILMASI

- **4458 GK_210/2** Gümrük vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılmasına ilişkin **hükümler** para cezaları için de uygulanır.
- **GY_511** Vergi kaybına neden olabilecek işlemlere uygulanacak para cezalarının geri verilmesi ve kaldırılmasında, **gümrük vergilerinin geri verilmesine ve kaldırılmasına ilişkin hükümler uygulanır.**
- **Usulsüzlüklere ilişkin para cezalarının** geri verilmesi ve kaldırılmasında, bu cezalara ilişkin kararların kanunen düzenlenmemesi gerektiği halde düzenlendiğini veya bu cezaların kanunen ödenmemesi gerektiği halde ödendiğini **tevsik eden belgelerin ibrazı** gerekir.
- **Muhbirlere dağıtılan ikramiyeler,** para cezalarından geri verilmesine karar verilenler kararın verildiği tarihten itibaren **bir ay içerisinde geri istenir.**

YAZILI YANLIŞ GÖRÜŞ

- **4458 GK_231/5** Gümrük idaresi tarafından **yükümlüye yazı ile yanlışı izahat verilmiş olması** hâlinde bu **idari para cezası ve faiz** uygulanmaz.
- **GY 580/A** Yazılı görüş talebi bölge müdürlüğü aracılığı ile Gümrükler Genel Müdürlüğü'ne yapılacak, **Genel Müdürlüğünün görüşü bölge müdürlüğü tarafından** talep sahibine bildirilecektir.
- Müracaatlarda şu koşullar aranır;
  - bilgi talebinin gerekli ve **yeterli bilgileri** içermesi,
  - **başkalarının işlemlerine** ilişkin olmaması,
  - talep konusu işlemin **yargıya intikal** etmiş olmaması,
  - talep konusu hakkında araştırma, **inceleme veya soruşturma** bulunmaması,
  - talebin **somut bir olaya** dayanması,
  - talebe konu işlemin **sonuçlanmamış** olması,
  - talebin **tarife ve menşe tespitine** ilişkin olmaması,
  - talebin gümrük idaresinde **yürütülen bir işleme ilişkin** olmaması.

YAZILI YANLIŞ GÖRÜŞ

- Gümrük laboratuvarlarınca düzenlenen **tahlil raporlarına göre tarife beyanında bulunulduğu**, ancak daha **sonra yapılan tahlil sonucunda eşyanın farklı bir tarifede sınıflandırılması** gerektiğinin belirlendiği durumlarda ceza uygulanmaz.
- **Bağlayıcı tarife bilgisi kapsamında tespit edilen tarifenin** gümrük idaresi tarafından **sonradan değiştirilmesi** durumunda ceza uygulanmaz.

KENDİNİ İHBAR

- **4458 GK_234/3** Şu aykırılıkların **gümrük idaresince tespit edilmesinden önce beyan sahibince bildirilmesi** durumunda söz konusu **cezalar %10** nisbetinde uygulanır.
- **Serbest dolaşıma giriş veya kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejiminde beyan ile yapılan tespit sonucunda ortaya çıkan vergi farklarına ilişkin vergilerin 3 katı ceza** uygulanır. Bu durumlar fiilen vergi tahsilatı yapılan durumlardır.
- **Dahilde işleme rejimi, gümrük kontrolü altında işleme rejimi ve tam muafiyet suretiyle geçici ithalat rejiminde beyan ile yapılan tespit sonucunda ortaya çıkan vergi farkının yarısı** ceza uygulanır. Bu durumlar fiilen vergi tahsilatı olmayıp verilerin teminata bağlandığı durumlardır.

KENDİNİ İHBAR

- **4458 GK_235/6** Aşağıda belirtilen aykırılıkların gümrük idaresi tarafından tespit edilmesinden önce beyan sahibi tarafından bildirilmesi durumunda bu fıkralara göre hesaplanan cezalar %10 oranında uygulanır.
- **İthal** idari düzenlemeyle yasak (4 kat), izne tabi eşyalar (2 kat) beyanına ilişkin cezalar.
- **İhrac** idari düzenlemeyle yasak (2 kata), izne tabi eşyalar (onda biri) beyanına ilişkin cezalar.

KAMU KURUMU

- **4458 GK_234/4 Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri** için 234 ncü maddede yer alan cezalar uygulanmaz. Bu gibi hallerde, usulsüzlük cezası uygulanır.
- **4458 GK_238/4 Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri** hakkında 238 (Dİ, GKAİ, Gİ) madde ile 241 inci maddenin ağır olan ceza hükümleri uygulanmaz. Bu durumda, usulsüzlük cezası uygulanır.
- **5018 Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu 3/1-a** Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri: Uluslararası sınıflandırmalara göre belirlenmiş olan, **merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idarelerdir.**
- **Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri**, genel bütçeli ve özel bütçeli kamu idareleri ile düzenleyici ve denetleyici kurumlardan oluşur.

İTİRAZ

- **4458 GK_242** 1. Yükümlüler kendilerine tebliğ edilen **gümrük vergileri, cezalar ve idari kararlara karşı tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde** bir üst makama, üst makam yoksa aynı makama verecekleri bir dilekçe ile itiraz edebilir.
- 2. İdareye intikal eden **itirazlar otuz gün içinde karara bağlanarak ilgili kişiye tebliğ edilir.**
- 3. İtiraz dilekçelerinin süresi içinde **yanlış makama verilmesi halinde, itiraz süresinde yapılmış sayılır** ve idarece yetkili makama ulaştırılır.
- 4. **İtirazın reddi** kararlarına karşı **işlemin yapıldığı yerdeki idari yargı mercilerine başvurulabilir.**

TAHLİLE İTİRAZ

- **4458 GK_243** Gümrük vergilerinin hesaplanmasında esas alınan kimyevi tahlil sonuçlarına karşı, tebliğ tarihinden itibaren **15 gün** içinde Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüklerine **yazılı bir dilekçe ile itiraz edilebilir.**
- Tahlile karşı yapılan itiraz sonucunda, tahlil masrafı yükümlü tarafından ödenmek şartıyla, **ikinci tahlil yapılır.**
- İkinci **tahlil birinci tahlili yapan kimyager dışında iki kimyager** tarafından yapılır.
- İkinci tahlil sonucu **eşyanın teknik özellikleri ve niteliklerinin belirlenmesi açısından kesindir.** Bu nedenle, ikinci tahlil sonucu ile bu sonuca göre yapılan tarife uygulaması ve tahakkuk ettirilen vergiler yükümlülere tebliğ edilir.
- İkinci tahlil sonucunda eğer **yükümlü iddialarında haklı çıkarsa, ödemiş olduğu tahlil masrafları kendisine geri ödenir.**

PARA CEZASININ TAKSİTLENDİRİLMESİ

- **5326 KK_17/3** Kişinin **ekonomik durumunun müsait olmaması halinde**, idarî para cezasının, **ilk taksitinin peşin** ödenmesi koşuluyla, **bir yıl içinde ve dört eşit taksit** halinde ödenmesine karar verilebilir.
- Taksitlerin zamanında ve tam olarak ödenmemesi halinde, idarî para cezasının kalan kısmının tamamı tahsil edilir

PEŞİN ÖDEME İNDİRİMİ

- **5326 KK_17/6** İdari para cezasını **kanun yoluna başvurmadan önce ödeyen kişiden bunun dörtte üçü** tahsil edilir.
- **Peşin ödeme**, kişinin bu karara **karşı kanun yoluna başvurma hakkını etkilemez.**
- **Uzlaşılan cezalar hakkında Kabahatler Kanunu** uyarınca ayrıca peşin ödeme indiriminden yararlanılamaz.

ZAMANAŞIMI

- Zamanaşımına uğramış kamu alacakları «**eksik borç**» olarak değerlendirilir.
- **Vergi ve ceza zamanaşimleri** birbirlerinden farklıdır.

VERGİ ZAMANAŞIMI

TAHAKKUK	TAHSİL
4458 GK	6183 AATUHK

CEZA ZAMANAŞIMI

GENEL	ÖZEL
5236 KK	4458 GK

VERGİ ZAMANAŞIMI

- **4458 GK_197/2 Tahakkuk zamanaşımı** Yapılan denetlemeler sonucunda hiç alınmadığı veya noksan alındığı belirlenen veya tebliğ edilemeyen gümrük vergilerine ilişkin **tebliğat gümrük yükümlülüğünün doğduğu tarihten itibaren üç yıl içinde** yapılır.
- **6183 AATUHK_102 Tahsil zamanaşımı** Amme alacağı, **vadesinin rastladığı takvim yılını takip eden takvim yılı başından itibaren 5 yıl içinde** tahsil edilmezse zamanaşımına uğrar.
- **Para cezalarına ait özel kanunlarındaki zamanaşımı hükümleri saklıdır.**

CEZA ZAMANAŞIMI

- Gümrük cezaları **zamanaşımı süresi içinde kesilebilir ve tahsil edilebilir.**
- Cezaların uygulanmasını sınırlandıran “**Soruşturma zamanaşımı**” ve “**Yerine getirme zamanaşımı**” olmak üzere iki zamanaşımı süresi tanımlamıştır.
- **Soruşturma zamanaşımı süresi**, ceza unsurunun ortadan kaldıran süreleri olarak tanımlanmakta ve bu sürenin **dolması halinde** kabahatten dolayı kişi hakkında **idarî para cezasına karar verilememektedir.**
- **Yerine getirme zamanaşımı süresi** ise; **verilmiş olan bir cezanın uygulanabilirliğini düşüren süreler** olarak tanımlamakta ve bu sürenin dolması halinde verilmiş olan **idarî para cezası tahsil edilememekte** veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararı artık yerine getirilememektedir.

SORUŞTURMA ZAMANAŞIMI

- Kabahatler Kanununda “**Soruşturma zamanaşımı**” süresi cezanın maktu ve nispi oluğuna göre farklı tanımlanmıőtır.
- **5326 KK_20** Nispî idarî para cezasını gerektiren kabahatlerde zamanaşımı süresi **8 yıldır**.
- Maktu ceza miktarlarında ise;
  - 100.000 TL veya daha fazla idarî para cezasını gerektiren kabahatlerde **5**,
  - 50.000 TL veya daha fazla idarî para cezasını gerektiren kabahatlerde **4**,
  - 50.000 TL daha az idarî para cezasını gerektiren kabahatlerde **3 yıldır**.
- **4458 GK_231/2** Gümrük vergileri alacağına bağlı idari para cezalarının zamanaşımı, bu idari para cezalarına ilişkin **gümrük vergilerinin zamanaşımına tabidir**.

YERİNE GETİRME ZAMANAŞIMI

- “Yerine getirme zamanaşımı” süresi ise ceza kararının kesinleştiği tarihten itibaren işlemeye başlar.
- **5326 KK_21** Mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin zamanaşımı süresi **10** yıldır.
- İdari para cezalarında ceza miktarına bağlı olarak;
  - 50.000 TL veya daha fazla idarî para cezasına karar verilmesi halinde **7**,
  - 20.000 TL veya daha fazla idarî para cezasına karar verilmesi halinde **5**,
  - 10.000 TL veya daha fazla idarî para cezasına karar verilmesi halinde **4**,
  - 10.000 TL’den az idarî para cezasına karar verilmesi halinde **3** yıldır.
- **6183 AATUHK_102** Para cezalarına ait özel kanunlarındaki zamanaşımı hükümleri saklıdır.

MÜCBİR SEBEPLER

GY/31 Süre ve süre uzatımı

- Kanunda belirtilen süreler aksine bir hüküm bulunmadıkça uzatılamaz veya ertelenemez.
- Mücbir sebep ve beklenmeyen hallerden herhangi birinin bulunması halinde bu sebep ortadan kalkıncaya kadar bu süreler işlemez.
- Süresi dışında yapılan müracaatlarda, mücbir sebep ve beklenmeyen hallerin süresi içerisinde meydana geldiğini kanıtlayan belge ibrazı halinde ilgili gümrük idaresince mücbir sebep ve beklenmeyen hallere ilişkin olarak ibraz edilen belgelere göre ek süre verilir.

MÜCBİR SEBEPLER

GY/31 Mücbir sebep ve beklenmeyen haller şunlardır;

- Doğal afetler (yangın, yer sarsıntısı, su basması, don, fırtına, kasırga v.b.)
- Kanuni grev ve lokavtlar,
- **Genel salgın hastalık,**
- Kısmi veya genel seferberlik ilanı,
- Devletçe konulan yasaklar, abluka veya savaş hali, terör,
- Ağır kaza, ağır hastalık ve tutukluluk,
- Yükümlü firmanın iflası veya şahıs firmalarında firma sahibinin ölümü,
- Yükümlü firmanın faaliyetinin kamu otoritelerince durdurulması,
- Yükümlünün iradesi dışında meydana gelen ve müdahalesiyle önlenemeyecek diğer durumlar.

3. BÖLÜM

ETKİN PİŞMANLIK

- **5607 KMK_5** Kaçakçılık suçlarından birine iştirak etmiş olan kişi; resmî makamlar tarafından haber alınmadan önce, **fiili, diğer failleri ve kaçak eşyanın saklandığı yerleri merciine haber verirse**, verilen bilginin, faillerin yakalanmasını veya kaçak eşyanın ele geçirilmesini sağlaması halinde **cezalandırılmaz**.
- **Haber alındıktan sonra** fiilin bütünüyle ortaya çıkmasına hizmet ve yardım eden kişiye verilecek ceza **üçte iki oranında indirilir**.
- Kaçakçılık suçlarından birini işlemiş olan kişi, **etkin pişmanlık göstererek, soruşturma evresi sona erinceye** kadar suç konusu eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı kadar parayı Devlet Hazinesine ödediği takdirde, hakkında, bu Kanunda tanımlanan kaçakçılık suçlarından dolayı verilecek **ceza yarı oranında indirilir**. Bu hüküm, mükerrirler hakkında veya suçun bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde uygulanmaz.

HANGİ MAHKEME?

- **4458 GK_242/4** İtirazın reddi kararlarına karşı işlemin yapıldığı **yerdeki idari yargı mercilerine** başvurulabilir.
- **4458 GK_242/1** Gümrük vergileri, **cezalar** ve **idari kararlara** karşı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde itiraz edilebilir.
- **5326 KK_27/1 İdarî para cezası** ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç **15 gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir.**
- **5326 KK_EK MADDE 1** 4.1.1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununda yer alan **vergi mahkemelerinin görevine ilişkin hükümler saklıdır.**

BAŞVURU

- **2577 İYUK_11** Yargı sürecine başvurabilmenin ön şartı **idari başvuru yollarının tamamlanması** ve istenilen sonucun alınamamış olmasıdır. Bu nedenle, **idari çözüm yolları** tüketilmeden dava yoluna gidilmesi halinde açılan dava, merci tecavüzü nedeniyle reddedilmektedir.
- Gümrük vergileri asıllarına ilişkin uyuşmazlıklar için **vergi mahkemelerine**, bunların dışındaki uyuşmazlıklar için ise **idare mahkemelerine** müracaat edilir.
- **2577 İYUK_27/1** Danıştayda veya idari mahkemelerde **dava açılması dava edilen idari işlemin yürütülmesini durdurmaz.**
- **2577 İYUK_27/14** Vergi mahkemeleri yapılan başvuru, tahsilatı vergi, zam ve cezaların tahsilatını durdurur.

DAVA SÜRESİ

- **2577 İYUK_7** Vergi mahkemelerine dava açma süresi **30 gün iken, idare mahkemelerine dava açma süresi ise 60 gündür.**
- Bu süreler idari işlemin tesisinin veya yapılan itiraza verilen ret kararlarının yükümlüye **tebliğ tarihinden itibaren başlamaktadır.**
- **5326 KK_26** Gümrük idareleri tarafından;
  - 1- Vergi kaybına neden olan işlemlere ilişkin **cezalar** ile
  - 2- **Usulsüzlük cezalarına** karşı itiraz sonucunda verilen ret kararlarında;**başvuru yolu, süresi ve mercii** hususunda açıklama yapılarak ilgisine tebliğ edilmesi gerekmektedir.

ÜNSPED
GÜMRÜK
MÜŞAVİRLİĞİ

Unspedgumrukmusavirligi

/UNSPED

Ünsped Gümrük Müşavirliği

@UNSPEDGM

ünsped gümrük müşavirliği

ÜNSPED GÜMRÜK MÜŞAVİRLİĞİ

TEŞEKKÜR EDERİZ.

remziakcin@ugm.com.tr